

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200711
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622200711.6

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. B., I.. XX.XX.XXXX, F. F. B., I.. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, deti rodičov matky: N. E., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. W.. F. Z. XXXX/XX, G., F. T.: W. B., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. Č.. F. XXXX/XXX, Q., právne zast.: Mgr. Martina Neuročná, advokátka so sídlom Potočná 169/85, Skalica, IČO: 52813169, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým u k l a d á otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého V. B., I.. XX.XX.XXXX, v sume 70 eur mesačne a na W. F. B., I.. XX.XX.XXXX, O. M. XX S. W., ktoré bude povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od vykonateľnosti tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 11P/30/2022.

II. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky z a m i e t a.

o d ť o v o d n e n i e :

1. Doručením návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom B.: V., I.. XX.XX.XXXX F. F., I.. XX.XX.XXXX, bolo na tunajšom súde, dňa 30.03.2022, začaté konanie, ktoré je vedené pod spisovou značkou 11P/30/2022. Návrhom sa matka domáha zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otca zaviazat' platením výživného na mal. V. O. M. XXX S. F. I. W.. F. O. M. XX S. W. s účinnosťou od 01.04.2022.

2. Aktuálne sa matka návrhom doručeným súdu dňa 24.08.2022 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a uloží otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. V., I.. XX.XX.XXXX, sumou 100 eur mesačne a W.. F., I.. XX.XX.XXXX, sumou 90 eur mesačne. Návrh matka zdôvodnila tým, že s otcom maloletých detí žili ako druh a družka. Pre ich neustále nezhody matka spolu s deťmi odišla zo spoločnej domácnosti bývať k svojej matke do 1-izbového bytu I. F. G., U.. W.. F. Z. XXXX/XX. Matka momentálne poberá rodičovský príspevok v sume 380 eur mesačne, plus dostáva rodinné prídavky na dve maloleté deti. Iný príjem nemá a finančné prostriedky jej nestačia pokryť výživu na obe deti. Súdne konanie trvá už od apríla 2022 a stále nie je určené komu budú deti zverené a ani výška výživného. Z dôvodu potreby zabezpečenia riadnej starostlivosti a kúpy nevyhnutne potrebných vecí pre mal. deti sa rozhodla podať tento návrh. Jej mesačné výdavky sú podstatne vyššie ako je jej momentálny príjem. So všetkým jej pomáha jej matka, lebo inak by to finančne nezvládla.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 328 ods. 2 vety prvej CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

11. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

12. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k.10CoP/34/2013 - 387 zo dňa 9. júla 2013).

19. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

20. Súd po oboznámení s návrhom matky a s celým spisovým materiálom zistil, že konanie vo veci samej zatiaľ nie je skočené. Posledné pojednávanie bolo odročené na deň 12.10.2022.

21. Z výsluchu otca na pojednávaní zo dňa 01.06.2022 a z pracovnej zmluvy zo dňa 31.03.2022 vyplýva, že otec je od 01.04.2022 zamestnancom EDART, s. r. o. na pracovnej pozícii šofér/skladník so mzdou určenou na sumu 765 eur plus ma nejaké diéty v sume 200 eur v závislosti od práce. Uviedol, že jeho príjem mu nedovoľuje platiť viac ako 150 eur mesačne na obe maloleté deti. Zároveň uviedol, že výživné za mesiac máj si nezaplatil a čaká ako vo veci rozhodne súd.

22. Vzhľadom na to, že konanie vo veci samej nie je doposiaľ právoplatne skončené a v súčasnosti nie je možné určiť dobu, po ktorú bude ešte prebiehať a pomery k maloletým deťom nie sú upravené, súd dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky, a preto uložil otcovi povinnosť, aby na maloleté deti platil výživné v nevyhnutnej miere, za ktorú súd považuje sumu 70 eur mesačne na mal. Jakuba a sumu 50 eur na

mal. Adelu, ktoré je otec s prihliadnutím na jeho príjem schopný platiť s tým, že ho bude povinný platiť až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Určená suma nevyhnutného výživného zároveň podľa názoru súdu je postačujúca na pokrytie nevyhnutných nákladov na výživu maloletých detí, teda predovšetkým stravy, až do doby, pokým nebude o výživnom rozhodnuté rozsudkom vo veci samej.

23. Na základe nateraz zisteného skutkového stavu preto súd mal osvedčenú bezodkladnú potrebu upraviť pomery maloletých detí, spočívajúcu v ohrození uspokojovania základných životných potrieb maloletých detí. Súd preto návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti výživného ako dôvodnému vyhovel v rozsahu uvedenom vo výroku rozhodnutia.

24. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zároveň žiadala, aby súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti. Maloleté deti sa momentálne nachádzajú v osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ne riadne stará a z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplynuli žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že maloletým deťom hrozí konkrétne ohrozenie zdravia alebo výchovy. Ako vyplýva z výsluchu otca na pojednávaní zo dňa 01.06.2022 sám uviedol, že súhlasí s dohodou o tom, aby boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky, teda rodičia nemajú spor vo veci výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti. Preto súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia ako nedôvodný zamietol a o výkone osobnej starostlivosti súd rovnako rozhodne v konaní vo veci samej.

25. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa starostlivosti o maloleté deti bude súd skúmať v konaní vo veci samej, v ktorom bude dostatok priestoru na vykonanie náležitého dokazovania za účelom stanovenia úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktorá bude v najlepšom záujme maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).